

***Cynaeda gigantea* (WOCKE 1871) specie nouă pentru fauna României
(Lepidoptera: Pyralidae)**

Levente SZÉKELY

Summary

***Cynaeda gigantea* (WOCKE 1871) a new species for the Romanian fauna
(Lepidoptera: Pyralidae)**

The species *Cynaeda gigantea* (WOCKE 1871) is recorded for the first time in the Romanian fauna. The comparative diagnosis with the closing species *C. dentalis* (DENIS & SCHIFFERMÜLLER 1775), distribution and biology are given.

Introducere

În urma studiului unui număr de exemplare de *Cynaeda dentalis*, colectate din România și păstrate în colecția proprie, am întâlnit un exemplar de *Cynaeda gigantea* (WOCKE 1871). Am comparat acest exemplar cu o serie de exemplare de *C. gigantea*, colectate de mine din Asia Mică și determinate de C. SZABÓKY (Budapesta).

Material

1 ♂, 1.07.1982, Hagieni, S. Dobrogea, leg. et. col. SYÉKELY.

Descriere

La prima vedere, *Cynaeda gigantea*, seamănă mult cu *C. dentalis*, dar se pot deosebi destul de ușor la o examinare atentă.

La *C. dentalis*, aripile anterioare sunt brune - măslinii cu un amestec alb - gălbui. La *C. gigantea*, culoarea de fond este mai deschisă, de o nuanță măsliniu - gălbuie, spre alb. Zona bazală este cea mai deschisă la culoare în cazul ambelor specii. Aripile posterioare sunt maronii - albicioase și cenușii la femele (la ambele specii), fiind ceva mai deschise la *C. gigantea*.

Avergura este de 24 - 30 mm la *C. dentalis* și 26 - 34 mm la *C. gigantea*. Acest criteriu este valabil doar în cazul comparării unei serii mari de exemplare (GOZMÁNY 1963).

Cel mai important element pe baza căruia se pot separa cele două specii este poziția primilor trei dinți ai liniei mediane deasupra marginilor interne a aripilor anterioare. Linia mediană dințată de culoare neagră - maronie

este bine conturată la ambele specii (Fig. 1).

Fig. 1. Grafismul la *Cynaeda gigantea* / Wing drawing of *Cynaeda gigantea*

La *C. dentalis*, vârful primului dinte dinspre marginea internă este așezat la cea mai mare distanță de baza aripii. La *C. gigantea* în schimb, vârful celui de-al doi-lea dinte se află la cea mai mare distanță de baza aripii, primul dinte fiind foarte proeminent și vizibil apropiat spre baza aripii anterioare (Fig. 2).

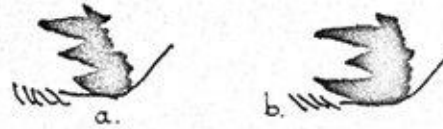

Fig. 2. Forma dinților benzii mediane la *Cynaeda dentalis* (a) și *C. gigantea* (b) / Shape of the median band teeth (Orig.).

Biologie

Larvele ambelor specii se dezvoltă pe diverse specii de *Echitum*. Larvele trăiesc mai întâi în teaca frunzelor, apoi pe frunze și în tulpini (GOZMANY 1963).

Răspândire geografică

Cynaeda gigantea se cunoaște până în prezent din sudul Elveției, Yugoslavia, Croația, sudul Ungariei, Greciei, Turcia și sudul României (Dobrogei). Este răspândită în toată Asia Mică, arealul exinzându-se, probabil mult spre Orient. Luând în considerare aria de răspândire, este un element irano - ponto - mediteranean.

Cynaeda dentalis este un element central - european fiind răspândit practic în toate țările Europei până în Anglia și țările nordice. În țara noastră *C. gigantea* este

răspândită cu siguranță doar în regiunile sudice, deocamdată cunoscându-se doar din Dobrogea.

BIBLIOGRAFIE

- GOZMÁNY L. 1963. Microlepidoptera VI. Fauna Hungariae 65, 16(7).
POPESCU - GORJ A. 1984. La liste systematique des espèces de Macrolépidoptères signalées dans la faune de Roumanie. Mise a jour de leur classification et nomenclature. Trav. Mus. Hist. Nat. "G. Antipa", 26: 111 - 162.

Levente SZÉKELY
Str. Fâneți 15
RO - 2212 Săcele
Jud. Brașov

Apărut / Printed: 17.03.1998

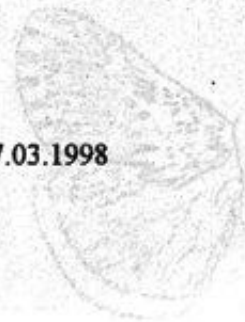

Fig. 1. Larva în dezvoltare a *Cynaeda gigantea*

La dezvoltarea larvelor păunilor apar unele schimbări morfologice care sunt caracteristice pentru fiecare specie. În cazul *C. gigantea* se poate observa că larva are o formă caracteristică, fiind mai îngustă în partea inferioară și mai largă în partea superioară. Aceasta este o adaptare la modul de viață al acesteia, care este un păun de câmp.

Fig. 2. Forme diferite ale larvelor în dezvoltare a *Cynaeda gigantea*